

INFORMACIONS

Equipaments i serveis del Parc

Fonts d'aigua potable. Jocs infantils. Porteries de futbol. Cistelles de bàsquet. Pistes de petanca. Aparcament.

Equipaments situats en el Parc

Centre d'Assistència Primària Cerdanyola-Ripollet.

Recomanacions

Utilitzeu les papereres. No feu sorolls innecessaris. Observeu la vegetació sense malmetre-la. Cuideu el Parc com si fos casa vostra.

Per a més informació

Àrea Metropolitana de Barcelona. Servei de Promoció i Conservació de l'Espai Públic. www.amb.cat

DADES TÈCNiques I ESTADÍSTIQUES

Superfície: 1,4 ha

Inauguració: 1988

Projecte: J. Azpiri, J. Solé i F. Franco, arquitectes.

Població de Ripollet 2011: 37.348 habitants

Altres parcs metropolitans a Ripollet:

Parc dels Pinetons: 11,2 ha

COM ARRIBAR AL PARC

Amb autobús:

620 Carretera Barcelona (Fabra i Puig) – Ripollet (Rbla. St. Jordi / C. València)

620 Exprés Barcelona (Fabra i Puig) – Ripollet (Rbla. St. Jordi / C. València)

Amb ferrocarril: RENFE, estació de Cerdanyola - Ripollet.

Amb vehicle privat: Des de Barcelona, per l'autopista C-58, fins a la sortida de Cerdanyola. Seguir per la carretera de Barcelona a Terrassa (N-150). Un cop passat el riu Sec, girar a la dreta pel carrer de Tarragona. El Parc és a mà dreta, al costat del CAP.

Parc del Masot

Àlbers prop del riu

© ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA
Direcció de Serveis de l'Espai Públic

COORDINACIÓ, RECERCA I TEXTOS
Servei de Promoció i Conservació
Lluïsa Planes i Sant-romà, geògrafa

DISENY GRÀFIC
Oficina de Disseny
Enric Folch i Ursula Solans

CORRECCIÓ DE TEXTOS
Manel Carvera i Gallemí, títol·leg

INVENTARI DE VEGETACIÓ I PLÀNOLS
Pilar Monsonet i Montes, biòloga
Roser Vives de Delàs, enginyera agrònoma

FOTOGRAFIA
Ernest Costa i Savoia

COL·LABORACIÓ
Ajuntament de Ripollet

IMPRESSIÓ
Agopograf

Maig de 2012

Àrea Metropolitana
de Barcelona

SITUACIÓ

L'indret

Ripollet és un petit municipi del Vallès Occidental, situat a la vall baixa del Ripoll poc abans de la seva confluència amb el Besòs. L'indret on és el Parc, conegut popularment amb el nom del Masot, ocupa un terreny perifèric, a l'esquerra del riu Sec, perfectament delimitat per l'aiguabarreig d'aquest amb el Ripoll i per les carreteres de Barcelona a Sabadell i a Terrassa i de Cerdanyola a Ripollet.

El riu Sec, límit sud del Parc, és un curs d'aigua intermitent, de cabal escàs, que neix als vessants meridionals del massís de Sant Llorenç del Munt. Té 11 km de longitud i drena els termes de Terrassa, Sant Quirze, Sabadell i Cerdanyola. Poc després de passar pel Masot, les seves aigües arriben al Ripoll. Rius aparentment tranquils, de tant en tant, coincidint amb les pluges de tardor, desperten del seu estat letàrgic i demostren la seva força amb importants avingudes.

Capçalera del riu Sec a Sant Llorenç del Munt

Aiguabarreig del Sec i el Ripoll

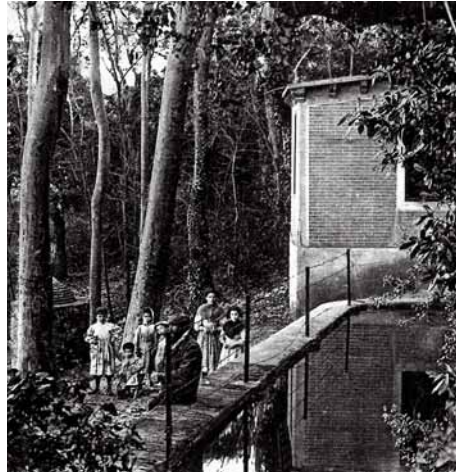
El Parc i la ciutat

El Parc, al sud-oest de la vila de Ripollet, forma part del barri de Can Tiana-Pont Vell, fronterer amb Cerdanyola. Un túnel, sota la carretera que uneix aquests dos municipis, facilita l'accés al Parc des dels jardins de Maria Regordosa. Confronta a l'est amb l'autopista Barcelona-Sabadell-Terrassa (C-58) i el riu Ripoll, al sud amb el riu Sec, al nord amb el carrer de Tarragona i a l'oest amb la carretera de Barcelona a Sabadell i Terrassa (N-150).

LA HISTÒRIA

Antigament les terres del Parc, entre el Sec i el Ripoll, formaven part dels boscos de ribera que resseguien els marges dels rius. Els polls o pollancre (Populus alba i Populus nigra) hi eren molt abundants. Tant és així, que es creu que van donar nom al riu Ripoll (riu de polls) i en diminutiu al poble (Ripollet). La qualitat de la terra i l'abundor d'aigua va afavorir la implantació de conreus d'horta i fruiters. L'energia de l'aigua s'aprofitava per a fer anar els molins instal·lats vora el riu (als afores de la vila, en direcció a Barberà, encara hi ha restes del molí d'en Xec, envoltades de carreteres, autopistes i hipermercats).

Font de Can Tiana, 1905. Era situada al marge dret del Ripoll, una mica més amunt del Parc, en direcció a Sabadell

Arxiu Ramon Martos i Joan Miró

Ripollet va ser, fins a mitjan de segle, un petit municipi pagès dedicat principalment al conreu de la vinya. L'expansió industrial, iniciada a principis del segle xx, i l'arribada massiva d'immigrants, a partir dels anys 60, van comportar un trasbalsament important d'aquesta situació. En poc més de mig segle, la població s'ha multiplicat per 20 i el sector agrícola pràcticament ha desaparegut en favor de la indústria i els serveis. La manca d'un pla urbanístic capaç de regular la forta demanda d'habitatge i de serveis i l'especulació de sòl, van afavorir el creixement caòtic dels nous barris.

Paral·lelament, els rius també han sofert un greu procés de decadència i degradació. Durant la guerra civil es van tallar molts arbres per a utilitzar la fusta com a combustible. Més endavant, obres de defensa contra les inundacions, carreteres, autopistes, polígons industrials i hipermercats van acabar de despollar les lleres de les belles cintes de vegetació de ribera i de la major part de les ufanoses hortes, que hi tenien el seu hàbitat predilecte.

L'Esport al Masot

Si avui és la petanca l'esport més practicat al Masot, fa més de 80 anys, el Club de Futbol Ripollet va triar aquest indret per al seu primer camp. Hi van jugar entre 1921 i 1932, quan en una important final amb el Terrassa, un espectador va llençar un paraigua contra el cap de l'àrbitre. La sanció va ser tan important que l'equip va haver de traspasar els jugadors i es va tancar el camp. Van tornar a jugar el 1933, en un camp a la Rambla.

El Club de Futbol Ripollet al camp del Masot, 1921

Club de Futbol Ripollet

Club de Petanca Ripollet (equip femeni) al parc del Masot, 1996

Fins als anys 70, en què es va fer l'autopista i la carretera de Cerdanyola a Ripollet, les terres dels parcs del Masot i de Maria Regordosa eren una única peça de conreu, a tocar dels 2 rius. Probablement, aquest emplaçament peculiar, entre 2 rius i 3 carreteres, les ha salvat d'una major ocupació urbana. A principis de la dècada dels 80 es van construir els jardins de Maria Regordosa (de gestió municipal) i a finals, el parc del Masot, que forma part de la Xarxa Metropolitana. Avui els àlbers i pollancre del Parc, al costat del riu Sec, són un discret record de les esplèndides cintes de vegetació de ribera, que en altre temps festonejaven el seu curs.

Ripollet des del Masot, 1970

Arxiu Ramon Martos i Joan Miró

COM ÉS EL PARC

De dimensions petites, el parc del Masot és, sobretot, un indret per a la pràctica esportiva, amb una zona arbrada paral·lela al riu Sec. Una construcció, de punta arrodonida, semblant a una proa de vaixell, articula els accessos i relaciona els diferents àmbits. És, també, un excel·lent mirador sobre el Parc i la vila de Ripollet, el curs final del riu Ripoll, el turó de Montcada, la Serralada de Marina, etc.

El centre del Parc és un gran esplanada oberta, que permet la celebració d'actes públics i la pràctica d'esports. Hi ha pistes poliesportives i una plaça de sauló, que inclou un recinte per a jocs de petanca. Set grans cilindres, de formigó blanc, pretenen distreure la visió de l'autopista. Petits murs, ombrejats per àlbers i lledoners, comuniquen aquest sector amb la tranquil·la arbrada, que voreja el riu.

La major part dels arbres són caducifolis i es concentren a la banda del riu Sec. Espècies de ribera, com els àlbers i els pollancre (alguns anteriors al Parc) i grups d'alzines, verdes tot l'any, conformen un ambient fresc i recollit. L'arbre majoritari i més característic del Masot és l'àlber.

L'àlber és un dels arbres més abundants als boscos de ribera de quasi tota Europa, part del nord d'Àfrica, i zones de l'Àsia occidental. Pot arribar als 25 m d'alt. Té la capçada ampla i irregular i l'escorça llisa i blanc grisenc. Les fulles, verd fosc per damunt i blanques i peludes per sota, s'uneixen a les branques per un llarg i estret peciol que les gronxa amb l'aire. Les capçades, en moure's, prenen un to argentat característic d'aquesta espècie, que els fa inconfusibles i a voltes, segons la força del vent, impressionants. A la primavera, els fruits s'obren i escampen milers de flocs cotonosos que embolcalen petites llavors.

LLOCS PROPER D'INTERÈS

Jardins de Maria Regordosa

La construcció de la carretera de Cerdanyola a Ripollet, va partir pel mig l'antiga peça de conreus. Aquests, des dels anys 80, van ser definitivament desplaçats per altres usos. A la banda nord, s'aixecà un bloc de pisos i es van fer els jardins de Maria Regordosa. Més endavant, a l'altre sector, es construí el Centre d'Assistència Primària i el parc del Masot. Un túnel, sota la carretera, comunica ambdós espais. Podríem dir que els jardins de Maria Regordosa són una agradable avantsala d'accés al parc del Masot.

Tot el talús perimetral està ocupat per una massa arbòria, que forma un anell verd, dens i protector. A dins, l'ambient és tranquil i reposat. Entre la vegetació cal remarcar la presència d'espècies poc freqüents (cedres blancs i plàtans falsos); les troanes, cultivades com a arbres i amb un creixement notable del gruix del tronc i de la capçada; i alguns exemplars, força desenvolupats de xicrandes, moreres, tipuanes, catalpes, cedres de l'Himàlaia i oms de Sibèria.

Arbres del Parc

Els perennifolis

Verds tot l'any amb fulles planes i més aviat petites de cutícula dura, fosca i brillant, per poder resistir temporades de sequera. N'hem distingit tres grups principals:

Palmeres

Vegetals de tronc únic, sense ramificar, amb fulles i flors que neixen de l'extrem.

- 1 Phoenix dactylifera, **palmera de dàtils**
- 2 Washingtonia filifera, **washingtonia**

Pins i altres coníferes

Plantes resinoses, amb fulles petites, estretes i allargades de cutícula molt dura.

- 3 Cupressus sempervirens, **xiprer**
- 4 Pinus halepensis, **pi blanc**
- 5 Pinus pinea, **pi pinyer**

Altres perennifolis

- 6 Acacia dealbata, **mimosa**
- 7 Ligustrum lucidum, **troana**
- 8 Quercus ilex, **alzina**

Els caducifolis

Molt variables amb el pas de les estacions, adaptats a llocs amb aigua abundant, de fulles més o menys grosses que cauen a la tardor.

- 9 Albizia julibrissin, **acàcia taperera**
- 10 Celtis australis, **lledoner**
- 11 Jacaranda mimosifolia, **xicranda**
- 12 Melia azedarach, **mèlia**
- 13 Morus alba, **morera blanca**
- 14 Morus alba 'Fruitless', **morera blanca**
- 15 Platanus x hispanica, **plàtan**
- 16 Populus alba, **àlber**

- 17 Populus alba var. pyramidalis, **àlber piramidal**
- 18 Populus x canadensis, **pollancre del Canadà**
- 19 Populus nigra, **pollancre**
- 20 Prunus cerasifera 'Pissardii', **pissardi**
- 21 Quercus pubescens, **roure martinenc**
- 22 Robinia pseudoacàcia, **robinia**
- 23 Tilia americana, **tell americà**
- 24 Tilia tomentosa, **tell argentat**
- 25 Tilia x vulgaris, **tell de fulla gran**
- 26 Tipuana tipu, **tipuana**
- 27 Ulmus pumila, **om de Sibèria**

Arbusts i altres plantes

- 1 Cotoneaster pannosus, **cotoneàster**
- 2 Escallonia rubra var. macrantha, **escal·lònia**
- 3 Hedera helix, **heura**
- 4 Juniperus sabinna, **savina de muntanya**
- 5 Nerium oleander, **baladre**
- 6 Parthenocissus quinquefolia, **vinya verge**
- 7 Pittosporum tobira, **pitòspor**
- 8 Pyracantha angustifolia, **piracant**
- 9 Teucrium fruticans, **teucri**